

Kancelář Senátu

4.1.2019

18084/2018/S

JID: S-416-2019

Počet příloh: 0

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT
JAROSLAV KUBERA
PŘEDSEDA

V Praze dne 8. ledna 2019
Č. j. 18084/2018/S

Vážený pane,

v příloze Vám zasílám vyjádření k návrhu skupiny poslanců na zrušení ustanovení § 67 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, o které jste mě požádal dopisem ze dne 18. prosince 2018, sp. zn. Pl. US 47/18.

S pozdravem

Příloha

Vážený pan
JUDr. Radovan Suchánek, Ph.D.
soudce zpravodaj
Ústavní soud
Joštova 8
660 83 B R N O

Ústavnímu soudu
v Brně

ke sp. zn. Pl. ÚS 47/18

Věc: **Návrh na zrušení ustanovení § 67 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.,
o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů**

Vyjádření Senátu
Parlamentu České republiky

V Praze dne 8. ledna 2019

K žádosti Ústavního soudu, kterou zaslal soudce zpravodaj JUDr. Radovan Suchánek, Ph.D. dopisem ze dne 18. prosince 2018, sp. zn. Pl. ÚS 47/18, doručené Senátu Parlamentu České republiky dne 19. prosince 2018, podávám v požadované lhůtě podle § 69 odst. 1 a v souladu s § 30 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, za Senát Parlamentu České republiky toto

v y j á d ř e n í:

I.

Skupina poslanců podala dne 12. prosince 2018 návrh na zrušení ustanovení § 67 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, ke dni vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů.

Na základě napadeného ustanovení § 67 odst. 2 se zvyšují základní a procentní výměry vyplácených důchodů od splátky důchodu splatné v lednu kalendářního roku (pravidelný termín). Pokud v období pro zjišťování růstu cen stanoveném podle § 67 odst. 4 dosáhl růst cen aspoň 5 %, zvyšují se procentní výměry vyplácených důchodů mimo pravidelný termín (mimořádný termín), a to od splátky důchodu splatné v pátém kalendářním měsíci následujícím po kalendářním měsíci, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 % (§ 67 odst. 3).

V souladu s ustanovením § 116 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, se vyplácejí dávky důchodového pojištění dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených plátcem dávky, nestanoví-li se dále jinak. Současně dle § 117 citovaného zákona jsou u příslušníků ozbrojených sil dávky důchodového pojištění vypláceny ve stanoveném výplatním termínu na běžný kalendářní měsíc.

Výplatní termíny důchodů stanoví plátce dávky, konkrétně Česká správa sociálního zabezpečení a dále ministři obrany, vnitra a spravedlnosti. Výplatní termín důchodů stanovený ČSSZ, který je současně datem, od kdy je dávka důchodového pojištění navýšena, byl určen tak, aby stát mohl vyplácet důchody průběžně a pokud možno co nejvíce rovnoměrně (sudé dny od 2. do 24. dne v měsíci). Příslušníkům ozbrojených sil jsou dávky důchodového pojištění vypláceny ve stanoveném termínu na běžný kalendářní měsíc. K navýšení důchodu u nich tedy dochází od 1. ledna a obdrží valorizovanou dávku důchodového pojištění na všech třicet jedna dnů, zatímco ostatní důchodci, kterým je dávka důchodového pojištění vyplácena ČSSZ, nikoliv.

Jako důvod svého návrhu skupina poslanců uvádí rozpor předmětného ustanovení zákona o důchodovém pojištění s čl. 1 Listiny základních práv a svobod, ve spojení s čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických

právech, a dále s čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s čl. 11 odst. 1 a čl. 30 Listiny základních práv a svobod. Navrhovatelé jsou přesvědčeni, že napadené ustanovení odporuje ústavnosti z hlediska požadavku přiměřenosti, jakož i z pohledu neakcesorické a akcesorické rovnosti.

Nepřiměřenost vykazuje podle názoru navrhovatelů napadená úprava tím, že váže zvýšení dávek důchodového pojištění k různým výplatním termínům účastníků důchodového pojištění, čímž dochází k nerovnému zacházení s nimi, aniž by zde existovalo legitimní kritérium k rozlišování osob. Navrhovatelé se domnívají, že princip neakcesorické rovnosti je porušen tím, že zákonodárce zbavil celou skupinu důchodců možnosti dosáhnout na určitou část valorizované dávky důchodového pojištění. Dle nich dochází k neodůvodněné diskriminaci a k rozdílnému zacházení s různými subjekty, které se nacházejí ve stejné nebo srovnatelné situaci. V důsledku této diskriminace je upřeno jedněm subjektům právo na zvýšení dávky důchodového pojištění ve stejné výši, k jaké došlo u jiných subjektů majících dávku důchodového pojištění ve stanoveném výplatním termínu na běžný kalendářní měsíc, ačkoliv se nacházejí ve stejné životní situaci. Princip akcesorické rovnosti je dle navrhovatelů narušen zásahem do požadavku rovnosti při ochraně vlastnického práva, jakož i práva na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele podle čl. 30 Listiny základních práv a svobod.

Navrhovatelé akceptují nutnost provádět výplatu dávek důchodového pojištění v různých termínech, nepovažují však za přijatelné k tomuto časovému okamžiku vázat jejich navýšení.

II.

Předmětná právní úprava vzešla z novely zákona o důchodovém pojištění, vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. 264/2002 (účinná od 1. července 2002). Návrh zákona byl Poslaneckou sněmovnou postoupen Senátu dne 7. května 2002 a v senátní evidenci mu bylo přiřazeno číslo tisku 309 (3. funkční období). Organizační výbor Senátu tento tisk přikázal k projednání výboru pro zdravotnictví a sociální politiku a dále výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Dne 22. května 2002 přijal výbor pro zdravotnictví a sociální politiku usnesení, kterým doporučil Senátu schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu téhož dne doporučil Senátu vyjádřit vůli se návrhem zákona nezabývat. Senát projednal návrh zákona dne 30. května 2002 na 18. schůzi a přijal usnesení č. 412, kterým vyjádřil svoji vůli se návrhem zákona nezabývat, když se v hlasování č. 61 pro tento návrh vyslovilo 47 senátorů z 54 a nikdo nebyl proti. S ohledem na rozhodnutí podle § 107 jednacího řádu Senátu k danému návrhu zákona neproběhla rozprava.

Napadené ustanovení § 67 odst. 2 bylo s účinností od 22. července 2011 novelizováno zákonem č. 220/2011 Sb. v souvislosti se změnou ukazatelů pro stanovení výše valorizace důchodů, ke změně termínu pro zvyšování důchodů nedošlo.

III.

Vyjádření Senátu Parlamentu České republiky zasílám s vědomím, že je plně na Ústavním soudu, aby ústavnost napadeného ustanovení posoudil a ve věci rozhodl.

Jaroslav Kubera
předseda Senátu
Parlamentu České republiky

Doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem **114681639-20962-190108140716**, skládající se z **5** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Zajišťovací prvek: **reliéfní ražba, dopis**

Jméno a příjmení osoby, která konverzi provedla: **JAN KNOTEK**

Vystavil: **Česká republika - Kancelář Senátu**
Pracoviště: **Česká republika - Kancelář Senátu**
V **Praze** dne **08.01.2019**

114681639-20962-190108140716